

ΣΤΗ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥ ΛΙΒΑΝΙΟΥ

ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑ

Σκοπός: Ιδιαίτερη αναφορά στον άγ. Ιωάννη τον Χρυσόστομο. Γιατί οί άγιοι 3 Τεράρχες έγιναν προστάτες της παιδείας.
Νά προτρέψουμε τὰ παιδιά νά τούς μιμηθοῦν στήν ἀγάπη πρὸς τὰ γράμματα καί πρὸς τὸν Θεό.

18^ο ΘΕΜΑ
30-31/1/2021

Α'. Διήγηση:

• Σήμερα, παιδιά, θά ἐπισκεφθοῦμε μία φημισμένη σχολή, ἀνώτερη, σάν Πανεπιστήμιο σημερινό, σέ μία μεγάλη πόλη τῆς δοξασμένης Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας. Ἡ πόλη αὐτή εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα πνευματικά κέντρα τῆς ἐποχῆς αὐτῆς. Βρισκόμαστε στὸν 4ο αἰῶνα μ.Χ.

Ἡ Ἀντιόχεια ἦταν τότε μία μεγάλη κοσμούπολη μὲ 200.000 ἐλευθέρους κατοίκους, Χριστιανούς, Ἰουδαίους, εἰδωλολάτρες καί 300.000 δούλους. Τὴν ὀνόμαζαν «Μητρόπολη τῆς Ἀνατολῆς» γιατί ἦταν πόλη πλούσια σέ θησαυρούς καί στά γράμματα. Μὲ τίς περίφημες σχολές, τίς ρητορικές, φιλοσοφικές, θεολογικές, συγκέντρωνε πλῆθος μαθητῶν ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη καί ἔμοιαζε μὲ τὴν Ἀθήνα, γι' αὐτὸ τὴν ἔλεγαν καί «Κέντρον φωτός».

Πρέπει ὅμως νά σημειώσουμε ὅτι ἡ Ἀντιόχεια δέν ἦταν μόνο πόλη τῶν γραμμάτων ἀλλὰ καί πόλη τῶν διασκεδάσεων... Τὰ θέατρα, ὁ Ἰππόδρομος, οἱ παρέες ἐπιδροῦσαν ἄσχημα στό χαρακτήρα καί στίς συνήθειες τῶν παιδιῶν...

Αὐτὴ τὴν ἐποχὴ στήν Ἀντιόχεια εἶχε ἐγκατασταθεῖ ἓνας περίφημος διδάσκαλος, ὁ Λιβάνιος ὁ ὁποῖος διηύθυνε τὴ φημισμένη ρητορική Σχολή του. Πλῆθος μαθητῶν φοιτοῦσαν στὴ σχολή αὐτὴ κι ἀνάμεσά τους ὁ γιὸς τῆς χήρας Ἀνθούσας, ὁ Ἰωάννης ὁ μετέπειτα Χρυσόστομος. Ἐξυπνος, ἐπιμελής, προσεκτικός στὴ διδασκαλία, σοβαρός, ἀξιοπρεπής, εὐγενικός στὴ συμπεριφορά!

Ὁ εἰδωλολάτρης Λιβάνιος ἐντυπωσιάζεται ἀπὸ τὴ σοφία, τὸ σεβασμὸ, τὴν εὐγένεια.

– Τίνος παιδί εἶναι αὐτός ὁ λαμπρὸς νέος; – Ποιὸς τοῦ ἔδωσε τέτοια ἀνατροφή; – Εἶναι τὸ στολίδι τῆς σχολῆς μου!

– Εἶναι ὁ γιὸς τῆς Χριστιανῆς ἀρχόντισσας Ἀνθούσας καί τοῦ ἑνδοξοῦ στρατηγοῦ Σεκούνδου, πού σκοτώθηκε ὅταν ὁ Ἰωάννης ἦταν νήπιο ἀκόμη!

Στάθηκε γιὰ λίγο γεμάτος θαυμασμό ὁ σοφὸς μὰ εἰδωλολάτρης Λιβάνιος...

– Ὡστε μία γυναίκα Χριστιανὴ ἀνέδειξε αὐτὸ τὸ ὑπέροχο παιδί! Πόσο σπουδαῖες λοιπὸν εἶναι οἱ γυναῖκες τῶν Χριστιανῶν!...

Συχνὰ πολλοὶ συμμαθητὲς του παραμελοῦσαν τὴ σπουδὴ τους καί ἐπιδίδονταν στίς διάφορες ψυχαγωγίες, θέατρα, Ἰππόδρομο... Ὁ Ἰωάννης ἦταν ἀφοσιωμένος στὴ μελέτη! Ακούραστος, πολλές ὥρες σκυμμένος πάνω στὰ βιβλία τρεφόταν διαρκῶς μὲ τὸ νέκταρ τῆς γνώσεως!... Ὅλα τὰ ἄλλα τὸν ἄφηναν ἀδιάφορο!

Πολλές φορές οί συμμαθητές του τόν παρακινούσαν νά πάρει μέρος στίς διασκεδάσεις τους...

– Έλα, τοῦ ἔλεγαν, νά ξεκουραστοῦμε καί λίγο! Νά ξεσκάσουμε! Νέος εἶσαι, χρήματα ἔχεις!... (ἦταν μεγάλη ἡ περιουσία πού κληρονόμησε ἀπό τόν πατέρα του.)

Κινδύνευσε λοιπόν ὁ Ἰωάννης, ἀλλά τόν ἔσωσε ὁ ἀπέραντος σεβασμός πού ἔνιωθε πρὸς τή μητέρα του καί τίς συμβουλές της! Ἐμεινε λοιπόν σταθερός στίς χριστιανικές ἀρχές πού εἶχε ἀπό τό σπίτι του καί ἀφοσιωμένος στή σπουδή του.

Καί νά! Εἶναι πιά ἀπόφοιτος τῆς σχολῆς τοῦ Λιβανίου, διαβάζει μία ἀπό τίς τελευταῖες του ἐργασίες (πτυχιακές θά τίς λέγαμε σήμερα). Ὁ Λιβάνιος λάμπει ἀπό χαρά. Τοῦτος ὁ νεαρός μαθητής χωρίς ἄλλο θά γίνει μέγας ρήτορας! Δέν θά γίνει! Εἶναι ἀπό τώρα!... Χεῖμαρρος ἡ γλώσσα του! Ὁ λόγος του χρυσάφι! Οἱ συμμαθητές του δέν μποροῦν νά συγκρατήσουν τόν ἐνθουσιασμό τους! Ξεσποῦν σέ χειροκροτήματα καί ζητωκραυγές!... Σεῖεται ἡ αἴθουσα!... Καί ὁ νεαρός Ἰωάννης δέν εἶναι ἀκόμα 18 χρονῶν! Οἱ σπουδές τελείωσαν!... Ὅλη ἡ Ἀντιόχεια τώρα μίλα γι' αὐτόν! Τόν περιμένει σάν ρήτορα (δικηγόρο) καί οἱ ρήτορες τῆς Ἀντιόχειας τόν ἀναγνωρίζουν σάν κορυφή! Ὁ Λιβάνιος τόν θέλει γιά διάδοχό του στή διεύθυνση τῆς σχολῆς!...

Ἀλλά τόν Ἰωάννη, τόν προικισμένο μέ τὰ σπάνια ταλέντα καί τήν εὐφυΐα, δέν τόν θαμπώνει ἡ ψεύτικη δόξα τοῦ κόσμου!... Τόν κερδίζει ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ καί στήν ὑπηρεσία της προσφέρει ὁλόκληρο τόν ἑαυτό του!

Ἐμπρὸς του ἀνοίγεται ἓνας καινούργιος δρόμος ὁλόφωτος!... Τὰ ὑπέροχα κηρύγματά του τρέχουν νά τὰ ἀπολαύσουν ὄχι μόνο οἱ Χριστιανοί ἀλλά καί οἱ Ἰουδαῖοι καί οἱ εἰδωλολάτρες ἀκόμα!

Θησαυρός τὰ συγγράμματά του! Ἀποτελοῦν πολλούς ὀγκώδεις τόμους πού μεταφράζονται σέ ὅλες τίς γλώσσες! Δικὴ του ἡ Θεία Λειτουργία πού ἀκοῦμε κάθε Κυριακή...

Τῇ σοφίᾳ καὶ τῇ γνώσει τὴν ἀγάπησαν καὶ οἱ ἄλλοι δύο Ἅγιοι Ἰεράρχες!

- Ὁ Μ. Βασίλειος σπούδασε: Ἑλληνικὴ φιλολογία, φιλοσοφία, ρητορικὴ, γεωμετρία, ἀστρονομία, Ἰατρικὴ... Ὅλη του ἡ σοφία ξεχύνεται στά πολλά συγγράμματά του. Λόγοι κατὰ τῶν αἰρετικῶν, ἐρμηνεία τῆς Ἀγίας Γραφῆς, ἐπιστολές, ὁμιλίες πρὸς τοὺς νέους, κανόνες μοναχικῆς ζωῆς καί ἡ περίφημη Θεία Λειτουργία του.

- Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ἀγαποῦσε πολὺ τὴ μόρφωση καί ἡ ἀγάπη του αὐτὴ φαίνεται στά παρακάτω λόγια: «Ὅλα τὰ ἀλλὰ, δηλαδή τόν πλοῦτο, τὴν εὐγενὴ καταγωγή, τὸ ἔνδοξο ὄνομα, τὴν ἐξουσία, τὰ ἄφῃσα νά τὰ χαροῦν ἐκεῖνοι πού τὰ ἐπιθυμοῦν! Ἐγὼ κρατῶ μέ ζῆλο πολὺ τὴ μόρφωση, γιὰ τὴν ὁποία διαθέτω δυνάμεις, ὑποβάλλομαι σέ θυσίες, σέ κόπους ταξιδιῶν, ξηρᾶς καί θαλάσσης»... «Ἐμεῖς πού ξεπερνοῦμε τοὺς ἄλλους στήν ἀλήθεια, εἶναι ἀπαράδεκτο νά ὑστεροῦμε στά γράμματα...», ἔλεγε ἀργότερα... Καί πέτυχε τό μεγάλο του σκοπὸ... Σπούδασε φιλοσοφία, ρητορικὴ, ἀστρονομία, γεωμετρία, Ἰατρικὴ, λογικὴ, ποίηση. Τὰ ποιήματά του εἶναι πολλά! Ξεπερνοῦν τοὺς 17.500 στίχους!

Τόση εἶναι ἡ σοφία καί ἡ δύναμη τοῦ λόγου του, ὥστε οἱ εἰδωλολάτρες συμμαθητές του στήν Ἀθήνα παραδέχονται τόν Γρηγόριο ἀνώτερό τους καί τόν παρακαλοῦν νά δεχθεῖ τὴν ἔδρα τοῦ καθηγητῆ πού τοῦ προσφέρεται, γιὰ νά τοὺς διδάσκει.

«Γιὰ τοῦ Χριστοῦ τὴν Πίστη τὴν Ἁγία καί τῆς Πατρίδος τὴν
Ἐλευθερία!»

Β΄. Έπεξεργασία:

Οί Άγιοι Τρεῖς Ιεράρχες ἀγαποῦσαν πολύ τόν Χριστό μας καί τήν Ἐκκλησία, γι' αὐτό καί ἔθεσαν στήν ὑπηρεσία τοῦ Χριστοῦ τή σοφία καί τίς γνώσεις τους! Ἀκόμα πρόσεξαν νά ἐφαρμόζουν στή ζωή τους τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ καί ἀναδείχτηκαν μεγάλοι Άγιοι τῆς Ἐκκλησίας. Ἔτσι τοὺς τιμοῦμε ὅλους μαζί στίς 30 Ἰανουαρίου καί χωριστά τόν καθένα καί ζητοῦμε τίς πρεσβεῖες τους!

✿ **Ἀλλά ἄς θυμηθοῦμε αὐτά πού εἶπαμε νωρίτερα γιά τόν ἱερό Χρυσόστομο!**

☞ **Σέ ποιά πόλη σπούδασε ὁ Άγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος;**

Πολύ σωστά, στήν Ἀντιόχεια.

☞ **Γιατί μετονομάστηκε σέ Χρυσόστομο;**

Τά λόγια του ἦταν σάν τό χρυσάφι πολύτιμα!

☞ **Πῶς κατόρθωσε νά ἔχει ἄριστη ἐπίδοση;...**

Ἀγαποῦσε τή μόρφωση. Δέν ἔφευγε ἀπό τό νοῦ του ὁ σκοπός γιά τόν ὁποῖο φοιτοῦσε στή σχολή, γι' αὐτό καί δέν παραμελοῦσε τή μελέτη ἀλλά διέθετε ὅλες του τίς δυνάμεις...

✿ **Ἄς δοῦμε ὅμως καί γιά τοὺς τρεῖς Ἱεράρχες μερικές πληροφορίες:**

☞ **Ποιές ἐπιστῆμες σπούδασε ὁ καθένας;...**

ΧΡ: ρητορική **ΒΑΣ:** ρητορική, φιλολογία, φιλοσοφία, γεωμετρία, ἀστρονομία, ἱατρική.
ΓΡΗΓ: ρητορική, φιλοσοφία, γεωμετρία, ἀστρονομία, ἱατρική, λογική, ποίηση.

☞ **Ἰδιαίτερα ποιοί τοὺς τιμοῦν;**

Οἱ μαθητές καί οἱ δάσκαλοι γιατί τοὺς ἔχουν προστάτες.

☞ **Γιατί εἶναι προστάτες τῶν γραμμάτων;...**

Μάλιστα, γιατί ἀγαποῦσαν πολύ τή μόρφωση καί τά γράμματα καί οἱ ἴδιοι εἶχαν μορφωθεῖ πολύ!

Γ΄. Ἐφαρμογή στή ζωή μας:

☞ **Ποιό μήνυμα στέλνουν στά σημερινά Ἑλληνόπουλα καί Χριστιανόπουλα οἱ 3 Ἱεράρχες;**

Ὅτι πρέπει νά μορφωθοῦμε, νά κατακτήσουμε τή γνώση ὅσο μᾶς εἶναι δυνατόν.

☞ **Πῶς μπορεῖ κανείς νά μορφωθεῖ;**

α) Μέ τήν προσοχή του στά μαθήματα.

β) Μέ τή μελέτη τῶν μαθημάτων καί ἄλλων μορφωτικῶν καί διδακτικῶν βιβλίων.

☞ **Εἶναι εὐκόλο ἔργο ἡ μόρφωση;**

Ὅχι βέβαια! Χρειάζεται κόπους καί θυσίες.

☞ **Ποιοί εἶναι οἱ κόποι πού πρέπει νά καταβάλεις;**

«Γιά τοῦ Χριστοῦ τήν Πίστη τήν Ἁγία καί τῆς Πατρίδος τήν
Ἐλευθερία!»

Νά ἐπιστρατεύεις τίς δυνάμεις τίς πνευματικές - κρίση, προσοχή, μνήμη... γιά νά κατακτᾷς τή γνώση. Νά μείνεις ὥρες μπροστά στό βιβλίο, νά θυσιάσεις τήν ξεκούραση, τόν πολύ ὕπνο, τήν ψυχαγωγία, τό παιχνίδι...

☛ **Τά κάνουν αὐτά ὅλα τά παιδιά; (...) Γιατί; Ποιός μπορεῖ νά μᾶς βοηθήσει;**

Ὁ Πάνσοφος Θεός! Νά μάθουμε νά προσευχόμαστε γιά τή μόρφωσή μας, γιά τήν ἐπιτυχία μας στά μαθήματα, στούς διαγωνισμούς... Καί πάντα νά ἔχουμε στή ζωή μας πρότυπα τούς Τρεῖς Ἱεράρχες. Νά τούς μιμηθοῦμε στήν ἀγάπη τους γιά τόν Χριστό, τήν Ἐκκλησία καί τή μόρφωση.

Αὐτό θά εἶναι καί τό σύνθημά μας, παιδιά:

Σύνθημα:
**Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες πρῶτοι
στή Γνώση καί στήν Ἀρετή!**